

Foto: AP

Oro i Sydafrika. I den ökade spänningen inför valet om två veckor demonstrerar Inkathaanhängare i Vryheid. En polis skyddar en vit kvinna som kommer i demonstranternas väg.

Medlingen misslyckades

Omöjligt hitta öppning mellan ANC och Inkatha inför valet i Sydafrika

Av LEIF NORRMAN
DN:s korrespondent

JOHANNESBURG. Försöken att medla i den konflikt som hotar fria val i Sydafrika blev ett totalt misslyckande. Den internationella medlingsgruppen med Henry Kissinger och lord Carrington i spetsen lämnar omedelbart landet med oförrättat ärende.

Medlingsförsöken tog faktiskt slut innan de ens hade börjat. Parterna - ANC, regeringen och Inkatha - kunde inte enas om inom vilka ramar medlingen skulle föras.

ANC och regeringen slog fast i villkoren att valdatumet den 27 april inte gick att rucka på.

Då slog Inkathaledaren Mangosuthu Buthelezi till tvärbromsen. Det gick inte att förhandla om de frågor - författningen och Zulumonarkins existens - vars lösning skulle kunna leda till att Inkatha deltar i ett val om man samtidigt låser tidsramen, menade Inkathaledaren.

Hoppet om en överenskommelse med Inkatha var redan före det senaste fiaskot litet. Nu framstår det som ställt utom tvivel att Inkathas huvudsakliga mål är få valet uppskjutet, få tror längre på att Mangosuthu Buthelezi eftersträvar någon politisk förhandlingslösning.

Litet stöd

Han vet att ett val kommer att visa att han har ett jäm-

förelsevis litet stöd. I stället hotar han med inbördeskrig, bygger upp sina paramilitära styrkor med hjälp av vita nynazister och håller hela Sydafrika som gisslan medan han kräver att KwaZulu får bli ett undantag som odemokratiskt lägger den politiska makten hos hövdingar som inte är valda och ytterst hos deras ledare - Mangosuthu Buthelezi själv.

Henry Kissinger gjorde klart att medlargruppen inte försökt ingripa eller ställa förslag om frågan om valdatumet. Han tvådde sina händer och beklagade misslyckandet att få parterna att enas om referensramarna för medlingen.

- Vi släppte allt vi hade för händer för att komma hit när

det föreföll som enighet förelåg om vilka frågor som skulle tas upp, sade Henry Kissinger.

- Detta är det viktigaste valet i världen på mycket lång tid. Men klyftorna mellan parterna går så djupt att det är omöjligt att överbrygga dem på kort tid. Allt jag kan göra är att önska Sydafrika lycka till...

Inkathas fel

ANC:s generalsekreterare Cyril Ramaphosa beklagade misslyckande djupt, ett misslyckande som han gav Inkatha skulden för.

Inkathas Ben Ngubane anklagade ANC och regeringen för att ha handlat oärligt när de fört in i villkoren att valdatumet inte var förhandlings-

bart. Något som ANC och regeringen dock hävdade länge.

Samtidigt som medlingsförsöket misslyckades står det klart att våldet i Natal fortsätter - trots att det nu gått två veckor sedan undantagstillståndet utlystes har inte tillräckligt många trupper kunnat omplaceras dit.

En kupp i det lilla bergslandet Lesotho, geografiskt helt omslutet av Sydafrika, bidrar inte till att dämpa oron i regionen. Lesotho upplevde ett mindre krig i januari mellan två arméfraktioner. Krav på höjda löner låg i botten. De kraven har ännu inte lösts. I torsdagens militära kupp greps flera ministrar och hålls av soldater. En vice premiärminister dödades när han skulle gripas. □